

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foale politică-poporala înființată la anul 1892 de partidul național român

Sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Po un an	16 coroane
Po o jumătate de an	8 coroane
Po un părțar de an	4 coroane
Abonamentele se fac la Administrația foli.	

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12
(lângă postă)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foala Poporului».

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRĂRIEI
(strada Măcelarilor Nr. 12).Un șir petit primadă 60 bani, a două-oară
50 bani, a treia-oară 40 bani.

Ungaria umilită.

O mie de ani ne-au stăpânit Ungurii. O mie de ani ei au fost domni, iar noi robi umiliți. Veacuri dealungul ei s-au scăldat în lapte și miere, iar noi am tras jugul și am flămândit. Ei au ridicat școli și palate culturii lor ungurești, iar nouă abia ne era îngăduit să grăim limba noastră dulce strămoșească... Ar fi tot atâtea motive ca să-i dușmănim de moarte și să ne bucurăm de nenorocirea lor. Căci bine nu le merge lor astăzi. Roata vremii s'a schimbat. Apa curge astăzi pe moara noastră, a slovacilor și a celorlalte popoare, poreclite mai nainte de ei: »cu buze străine«. Dar pacostea ce i-a ajuns e mai mare. Nu e destut că Ungaria de odinioară a fost ruptă în bucăți și Ungaria de azi e o țărișoară mică de tot, dar chiar această țărișoară e îmbrăcată azi în multă jale și durere. Căci la cîrma țării au apucat niște nebuni, cari nu guvernează cu legea și dreptul, ci cu streangul și glonțul:

Acum, i-a ajuns o nouă umilire și nenorocire. O stire, ce vine dela Paris, spune, că conferența de pace nu vrea să steie de vorbă cu Ungaria, pentru că nu o recunoaște ca țară neatârnătoare, ci numai ca pe o provincie a Austriei, aşa cum era înainte de răboi. Adecă o țărișoară atârnătoare de Austria. Vestea aceasta a căzut asupra Ungurilor ca un trăznet din senin.

Ungurii, deși erau în alianță cu Austria și formau împreună o împărtășie (Austro-Ungaria), totuși ei urau pe austrieci. Nu-i mirare dar dacă gazeta ungurească din Cluj: „Uj Világ“, dând stirea pomenită, scrie plină de amărciune în contra Austriei și în contra acelor fruntași unguri, cari îi prostea poporul unguresc cu politica lor neaoșă maghiară, pe când, în adevăr. Ungaria era numai o cenușotcă, pusă în slujba marei împărtășii austriace.

Înălță, cum se tânguește gazeta ungurească:

„Prin urmare, în viața politică maghiară a fost într'una sinamăgire și înșelăciune, căci guvernul l'a făcut pe poporul țării să credă, că și străinătatea cunoaște o uniune maghiară-austriacă, în care Ungaria are rol ca stat independent. Deci ministerul nostru comun de externe, prostia lumea aci acasă, iar în afară (în străinătate) opera cu înșelăciune. Aceasta se vede din hotărîrea luată de conferența de pace.

Acum vedem, ce a însemnat pentru Ungaria comunitatea (tovărășia) aceea nenaturală, în care a trăit cu Austria aceea care totdeauna ne uria, ne calomnia și uneltia în contra noastră. Acum vedem, pentru ce s'a pierdut cauza Ungariei pe toate liniile, pentru ce trebuie să fie maghiarimea jertfa răboiului.

Din sufletele noastre plângem toată amărciunea unei națiuni înșelate, păcălite și nimicite, la auzul acelei umiliri fără hotar, în care trebuie să steie rușinată înaintea tribunalului lumii dela Versailles, Ungaria ceea totdeauna mandră pe independență sa națională“.

Așa plângem îndurerată gazeta ungurească.

Se poate, că ungurii au fost păcăliți de austriaci și de familia domnitoare de Habsburg. Dar înainte de răboi și în cursul răboiului le-au fost tovarăși, cu ajutorul căror neapăsau și ne robiau.

Fără îndoială: Ungurii s-au înșelat în tovarășii lor de odinioară și în general și-au făcut rău socoteala.

Să-i mai dușmănești, să le mai porți ură? Mai curând te apucă mila de ei.

Alegerile în România-Mare.

„Monitorul Oficial“ (gazeta oficială) din București publică decretul regal, care dispune alegerile generale pentru corporile (adunările) legiuitoroare în întreagă România-Mare.

Alegerile pentru Camera se vor ține în 15, 16 și 17 Septembrie, iar pentru Senat în 20, 21 și 22 Septembrie.

Alegerile se vor face pe circumscripții (cercuri) electorale prin vot universal, egal, direct, obligator și secret. Alegători sunt toți cetățenii majori ai României-Mari. Tot la 30.000 locuitori se alege un deputat pentru Camera și la 70.000 locuitori unul (un senator) pentru Senat.

Nouile adunări legiuitoroare constituante sunt convocate în București, în sesiune extraordinară pe ziua de 6 Octobre 1919

Deci 6 Octobre va fi ziua însemnată când mai întâi de când există neamul românesc, își vor începe munca adunările legiuitorare, cuprinzând pe deputații din toate părțile României-Mari.

Adunări legiuitoroare însemnează cele două adunări (Camera și Senatul) care alcătuiesc și votează legile. Camera (camera deputaților) e ceea ce se numia în Ungaria: dietă (dieta țării), iar Senatul înlocueste Casa magnaților din fosta Ungarie, cu aceea deosebire, că membrii Senatului ajung în Senat — aproape toți — prin votul obștesc, pe când îmbătrâna instituție a casel magnaților (care stătea în serviciu de clasă și a maghiarizării) nu cunoștea alegerile și voînța poporului. Aci erau membrii oamenii, cari au avut norocul să se nască grofi și baroni și să fie stăpâni peste moșii întinse. Apoi prelații (vlădicii) diferitelor confesiuni, cățiva slujbași mai înalți (precum președintele Curiei regești și alții), cari

erau numiți de Impăratul (sau regele, cum îi zicea Ungurii).

Pentru că să ne putem pregăti de alegeri libere, trebuie să ne fie îngăduit ca să ne spunem gândurile și părerile liberi și fără nici o pie-decă, mai cu seamă prin gazete. De aceea în curând se va șterge cenzura asupra gazetelor.

Aviz.

După ce dela 1 Iulie începând, se pot trimite banii prin poștă, rugăm cu stăruință pe toți cei care abonează gazeta noastră, să binevoiască a ne trimite prețul abonamentului fără întârziere.

Administratia
»Foaia Poporului«.

Cererea județului Bichis.

Dr Maniu a primit următoarea telegramă:

Din adunarea de protestare a Românilor din județul Bichiș, tinută în Giula la 5 Iulie 1919 contra svonurilor de răpire a unei părți din Banat și Crișana, dău expresie credinței noastre nestrămutate că D-Voastră și președintele, ca cunoșător al mentalității politice, culturale și economice ungurești milenare și al durerilor și schinguiirilor seculare ale neamului românesc de pe aceste plaiuri, nu ne veți lăsa pradă în ghiarele călăilor de ieri și vă rugăm cu insistență ca să puneti în cumpănă toată autoritatea și puterea ce v' o dă încrederea unui neam întreg în fața marelui aeroport unde se decide soarta popoarelor pe veacuri.

Dr. Mihail Marcus,
pres. adunării poporale.

Lupte la Nistru și pe Tisa.

— Comunicat oficial —

Frontul de Est. — În ultimele zile bande bolșevice au încercat să treacă Nistrul în dreptul localităților: Palanca, Kopano, Raharna și Bol-Molok'sz.

Au fost asvârlite înapoi cu pierderi.

Frontul de Vest. — Inamicul a încercat în repetate rânduri să treacă Tisa la Szolnok, Tisa-Moartă, Tisa-Roff, Tisa-Sg. de sus, Landeff, Tisa Puspoky și Fogivernek

Intr'un singur loc, la Szolnok, unde fusese să lăsați să treacă, li s'au cauzat mari pierderi, fiind zvârliti pe dreapta Tisei prin un contra atac.

Toate incercările de trecere au fost respuse.

M. C. G.

Cum să împărțit Bănatul?

Sfatul suprem dela Conferență păcii, a hotărît să cum vom arăta mai la vale, granița între noi și Serbia. Vom vedea dar cătă parte ne revine nouă din Bănat și cătă Serbiei hărăperețe.

Se poate însă întâmplă ca hotărîrea aceasta să fie fucă schimbăță. Credem că în privința aceasta va trage ceva în cumpănă și hotărîrile, ce se vor lua acum la București.

Ar fi pre dureros pentru noi, dacă am fi siliți să jertfim o parte destul de mare din pământul românesc al Bănatului, parte, care cuprinde o mulțime de sate românești, mari și sufloritoare și orașele Vârșet și Biserica-Albă.

Iată dar, care ar fi granița:

Granița pornește dela Nord, la 9 km sud vest de Macău de unde urmează o linie spre sud până la un punct situat la 6 km de Zsombolya (Jimbolea) și trece la vest de Pardani și Modoș, cari rămâne României.

Linia hotarului urmează apoi direcția nord vest sud est tăie râul Temes linia ferată Karasj-szenö — Oravița, la vest de gara Mircovăț.

Se întoarce apoi spre sud paralel cu râul Viciniu la 2 km de acest râu, urmează valesa fluviului Nerei până la confluența cu Dunărea.

Industria și comerț.

Congresul comercianților români.

În 12 și 13 l. c. s'a ținut la Sibiu, în sala »Asociației« întâiul congres (adunare) a comercianților români din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramureș. Au luat parte la congres peste o sută de comercianți. Scopul adunării a fost ca să pună temelie unei asociații a comercianților români și să țină sfat asupra tuturor lucrurilor ce-i privește mai de aproape pe comercianți, pentru a se putea sprijini împrumutat și pentru a putea da avânt comerțului național.

Ne pare bine de această mișcare a comercianților români căci știm ce însemnatate are în viața economică a unui stat: comerțul. Rămâne ca și publicul să sprijinească din toate puterile pe comercianții români și hotărîrea noastră să fie: nici un ban străinilor!

La congres au luat parte și dnii R. Boila șeful resortului de alimentație și V. Osvadă și I. Comșa secretari la resortul de comerț și agricultură, apoi dnii E. G. Dobrescu, S. G. Ardelean și G. Niculescu-Picheru, ca delegații

Pentru o mai lăudată înțelegere a lucrurilor, adăugăm că dela Tisa până la Temes, se lasă României următoarele comune de graniță: Porgany, Bulgari, Valecani, Marienfeld, Comloșul Bănatului, Ozstern, Jețul mare (Nagy Jecz) Teleciul vechi, Horvátkocsá Jánosföld, Pardani, Modoș.

Sârbiei revin comunele: Keresztur, Median, Mocron, Nakafalva. Hatzfeld, Klari, Temesfalva, Ittebe, Istvánföld, Torontál-Szécsány.

Granițele noastre cu Serbia.

Între râul Temes și Nera, următoarele comune rămân României: Surian, Crivabara, Gai, Moravița, Zamul mare (Nagy-Zsám), Laciunăs, Compriște, Varadia, Vrany, Mircovaț, Nicolint, Nadaș.

Sârbilor li se lasă: Horvátboca, Kanak, Zichyfalva, Vatina, Zamul-mic (Kis-Zsám), Temesutas, Marcoveț, Solcița, Ciorda, Jam, Crușița și Rebenberg.

Această ultimă hotărâre a Consiliului de patru a fost comunicată lui Brătianu înaintea ple cărei dsale la Paris și de atunci n'a mai fost examinată.

Granița, așa cum e însemnată mai sus lasă Timișoara în partea României, dar atât Vârșetul cât și Biserica-Albă rămân Serbiei.

„Cercului central comercial“ din București.

Adunarea o deschide dl Aurel Popescu, arătând însemnatele zilei. Au mai vorbit doii: I. Gruia, Petru Bârsan, G. Franțescu, I. Martin și Dobrescu. Dl P. Bârsan și-a arătat nemulțumirea față de Banca comercială.

S'a hotărât înființarea unei asociații a comercianților și s'a început îndată înscrierea membrilor. S'a înscris peste 200 de membrii, incasându-se în taxe peste 80 mii coroane.

Congresul apoi a mai ținut sfat asupra mai multor chestiuni folosite și au adus mai multe hotărâri.

După aceste se încreză comitetul pentru a înfăptui programul de muncă și se hotărăște întemeierea unei gazete în legătură cu o tipografie proprie. În acest scop se va înființa o societate pe acțiuni cu capital de un milion coroane.

Asociații comercianților și industriașilor din Oradea și Bihar.

Comercianții și industriașii români din Oradea-Mare și Bihar au ținut o adunare în care s'a constituit „Asociația

comerçanților și industriașilor români din Oradea și Bihor". Președinte a fost ales dl Dr. Savu Marta, vicepreședinte Ion Mezei, secretari Pețru Dejez și Petru Fodor. Apoi s'a ales un comitet de 12 membri.

Mai departe sa hotărît deschiderea unei librării românești în Oradea Mare și finanțarea unei societăți de import și export.

Ce cumpărăm dela ceho-slovaci.

Prim comisia franco-română, a cărei menire e de a procura materiale pentru căile ferate române dela cehoslovaci, în sumă de 8 milioane, a sosit un tren de 34 vagoane. Acest tren cuprindea fer, frontă, coș și oțel,

Peste zece zile va sosi un al doilea tren cu alte 40 vagoane cu linoleum, asbestos, lincrustă, aparate telegrafice.

Toate aceste materiale sunt destinate pentru reparația vagoanelor și restabilirea liniilor telegrafice și telefonică pe căile ferate.

Inapoierea dlui Maniu dela București.

Am scris în alt număr al gazetei noastre, că la conferința de pace, în ce ne privește pe noi, s'a adus unele hotărîri, pe care dl Ionel Brătianu n'a putut să le primească, căci hotărîrile acele vătămă interesele noastre economice și politice și jignesc mândria și suveranitatea noastră națională.

De aceea dl ministru-președinte Brătianu a părăsit Parisul, s'a întors la București pentru a raporta Regelui și guvernului despre lucrurile petrecute la Paris și a se sfătu, că ce avem să facem, ce drum trebuie să apucăm și ce hotărîri putem să luăm, pentru a scăpa din încurcătura de azi și a măntui interesele noastre naționale.

Întorcându-se la București dl Brătianu, s'a ținut mai multe consiliu (sfaturi) de ministri, la care ar luate parte și dl Iuliu Maniu, asemenea și miniștri Bucovinei și a Basarabiei, dnii I. Nistor și Inculeț.

La consiliile de ministri și în fața Regelui nostru Ferdinand, dl Iuliu Maniu a arătat părerea și credința, ce o au ardelenii în chestiunile (lucruri) acestea de mare însemnatate pentru toți români.

Marți dimineață s'a întors dela București dl Iuliu Maniu. Dsa întrebat fiind de un redactor dela gazeta „Patria“ asupra stării de astăzi a crizei (încurcături) politice, a spus, că nu s'a luat încă hotărîri, ci acu se gândește la fel cu noi, că hotărîrile aduse la conferința de pace sunt pentru noi

grele și nemulțumitoare. În tot cazul, în scurtă vreme, se va limpezi atât hotărîrea guvernului de azi, cât și chipul cum vrea să ne scoată din starea neprielnică de astăzi.

Să mai avem dar puțină răbdare și să nădăjduim, că fruntașii neamului, uniți într'un gând și într'o simțire, vor face ispravă bună. Vor face ca să eșim biruiti și să fie mulțumite la Conferința păcii, toate cererile și nădejdile noastre drepte și sfinte.

Publicații.

Se aduce la cunoștința generală că în luna August conform ordinului acestui Serviciu Nr 24340 publicat în Gazeta oficială vor începe în fiecare comună să lucreze comisiunile pentru recensământul (conscrierea) animalelor, vehiculelor și obiectelor de harnășament.

Aceste lucrări se fac în fiecare an, pentru a se stabili care anume animale și obiecte sunt supuse unei rechiziții executate în caz de mobilizare și care nu. Aceasta se face ca simplă măsură administrativă, informativă, practicată în toate țările și pentru a scuti populația de neplăcerile ce le-a avut în urma rechizițiilor făcute fără nici un sistem.

p. șef:
General de brigadă Domasnianu.

Din ordinul circular în vederea alegilor.

Dreptul de alegător se intemeiază pe sufragiul universal (vot obștesc) egal, direct, secret și obligatoriu.

Vor avea prin urmare drept de vot și vor fi luati în liste toți cetățenii de 21 ani, împliniți la 1 August 1919, cari au avut cetățenia ungară și:

a) sunt născuți în teritoriile alipite în mod definitiv la România, sau

b) la 1 Ianuarie 1914 au avut apartineră (competență) câștigată cu forme legale în una din comunele acestor teritorii, sau

c) la 1 Ianuarie 1914 au avut domiciliu real în una din comunele acestor teritorii și până la fixarea acestor teritorii au optat pentru cetățenia română, sau

d) sunt Români născuți în alte teritorii și opteză pentru cetățenia română și apartineră în una din comunele acestor teritorii.

Toți aceștia vor fi alegători pentru adunarea deputaților, iar ceice la 1 August 1919 au împlinit 40 ani vor avea drept de alegător și pentru senat.

Dreptul de alegător il au pentru alegerile la Constituantă numai bărbații.

Lista celor excluși dela vot.

Alegătorii, care nu-și pot exercita dreptul de vot din cauza unei incapacități, sau nedemnități, vor fi trecuți în listă separată, având a fi însemnat la rubrica observări motivul incapacitate sau nedemnitate.

Încapacitați și nedemnități sunt incapabili a fi alegători:

1. cei puși sub curatele, sau a căror minoritate s'a prelungit;

2. cei ce sufăr de demenție (nebunie), chiar și dacă nu sunt sub curață;

3. cei în stare de faliment, declarati și nereabilitați;

4. cei ce beneficiază de ajutor filantropic (milă publică, cerasorii), sau au beneficiat și dela ziua ultimei beneficiieri n'a trecut un an.

Sunt nedemni a fi alegători: 1. cei condamnați pentru crime și delicti, dela ziua că d se înțință a săjuns definitiv până la executare, dacă executarea n'a fost suspendată ori nu s'a stins prin amnistie ori prescripție;

2. cei condamnați pentru crime sau delicte proveniente din poftă de căsătig, pentru crime de înaltă trădare, rebeliune, spionaj, silă și contra autorității etc

4. cei puși în arest preventiv, sau sunt sub pedeapsă de închisoare;

4. cei condamnați la perdere drepturile politice.

Liberarea certificatului de alegător.

De odină cu înscrisea în listă se va libera pentru fiecare alegător și un certificat, pe baza cărții alegătorului își va exercita dreptul de vot la alegera de deputați și senatori.

Se va da certificat deosebit pentru alegera de deputați și deosebit pentru cea de senatori.

Certificatul servește totodată și ca avis pentru alegător pentru alegere și ca document de indemnitatea persoanei la prezenta la vot.

Certificatul se va da după modelul din anexa B.

Certificatul va fi înmormânat alegătorului după normele procedurii procesuale civile co doavadă de primire.

Înștiințare.

Proprietarii, care au închiriat în locuințele lor ofițeri de către Comenduiri, sunt obligați, ca cel mai târziu în 24 ore dela mutarea vre unui ofițer, să anunțe aceasta mutare Comenduirei.

Proprietarii nu vor putea găzdui în acele locuințe de căt persoane care au bilete de cvartuire eliberate de Comenduirea Pieței.

Contrainvenienții vor fi pedepsiți în conformitate cu ordonanța Nr. 13, 12, și 7 modificată, a C. Tr. Tr. Comandantul Pieței Sibiu Botescu.

Economie și finanțe.

Bancnotele băncii generale.

Pe vremea când armata germană trecea ocupată România, guvernamentul german a emis prin Banca generală română bancnote în valoare de două miliarde (un miliard face o mie de milioane) și 230 milioane lei.

Guvernul nostru dela București, dorind să scoată din circulație acești bani „nemțești” s'a pus în înțelegere cu Banca națională română, ca aceasta să schimbe bancnotele nemțești (ale Generalei) cu bancnotele proprii. Dar după ce nu s'a putut ajunge la o înțelegere deplină, Statul român va scoate din circulație bancnotele Băncii Generale astăzi, că în locul lor va da Bonuri de tezaur. Dar, se poate, că vor trece și 3—4 luni până ce vor fi scoase din circulație bancnotele acestea, adică nu vom mai întrebuința că bani hărțile este tipărite de puterea nemțească.

Cât grâu vom exporta?

După toate probabilitățile, România va putea să expordeze la toamnă 50 mii de vagabane grâu.

Dela resortul de Finanțe.

Resortul de finanțe este autorizat să trateze cu guvernul din București pentru înființarea în Transilvania a unei direcții a monopolurilor statului. Consiliul Dirigent lucrează la proiect, care va fi terminat în cursul săptămânei.

România și Conferința de pace.

Importanța declarării ale lui Al. Vaida-Voevod.

Dl. Al. Vaida Voevod, ministru și reprezentantul Transilvaniei la Congresul de pace a făcut importante declarații mai multor ziariști francezi, cu

priilejul plecării dlui I. Brătianu din Paris.

Situația de astăzi, — a spus dl Vaida-Voevod — se datorează metodei diplomatici, adoptată de Conferință. Cheișunile cele mai importante au fost mereu tratate în afara de comisiunile competente însărcinate cu studierile lor, și care au văzut propriile lor concluzii, date la o parte sistematic. Înainte de a intra în război am avut tratate cu fațele în numele căror am consimțit la orice sacrificii.

La începutul Conferinței ni s'a dat să înțelegem, că acele tratate nu mai su valoare și că ne găsim în fața unei situații noi.

Dar spie a stabili o nouă ordine de lucruri trebuie să ne întrebă și pe noi. Niciun din oate astea. Nimeni nu ne-a cerut sfatul și deciziunile su fost luate fără și împotriva noastră.

Dar lovitura cea mai gravă e aceea a tratatului cu privire la minorități; el a fost deja impus Poloniei și cluzele analoge ssemeni hotărîri vor trebui să fie mai lăsată supuse îscăliturei României.

Fără îndoielă că Conferința nu și dă socoteală de enormul pericol ce reprezintă în viitor un asemenea tratat pentru însăși existența României că Stat suveran și omogen. El nu s'a îscălit încă și durerioasele lui urmări se simt aproape pretutindeni în Transilvania, în Banat și în Basarabia. În toate aceste provincii trăiesc minorități de germani și sași care dela urmării acceptase în mod spontan să devină români, dar acum, abia răspândită stirea de un tratat special, și o agitație stranie a început să aibă loc în acele regiuni.

Iacurajăți de știrile din Paris, Germanii ridică fruntea: trimite memorii Conferinței, cer constituirea unei provincii autonome, a unei „Deutsche Mark” în mijlocul țării noastre.

Nu voind să îscăli un tratat pe care îl consideră că daunător țării sale și la elaborarea (lucrarea) căruia nu a fost consultat, dl Brătianu se vede constrânsă să a și să demisioneze.

Mulțumită publică.

Din primăvara încoace s'a furat în continuu cai și câteva părechi boi din Nou, Selinib, Vestem și Mohu cu total circa 10 cai. S'a și aflat 8 cai, cari s'a restituit proprietarilor, prinziindu-se și 12 hoți, cari au fost predă Curții Marțiale în săptămâna trecută, iar celorlați acuma le sunt pe urmă și e mare nădejde că se vor afla și elealte vite furate.

Plutoniul, șeful postului de Jandarmi Sandru și ajutoarele sale, pentru zelul și munca neobosită arătată în prinderea făptuitorilor, li se aduce mulțumită și pe calea aceasta din partea: Proprietarilor din jur.

Jandarmii români.*)

Jandarmii români, pe zi ce merge, dau dovadă de destoinția lor. Așa în noaptea de 28 spre 29 Maiu în comuna Hidiș, făptuitori necunoscuți au spart usile la hambarul locuitorului fruntaș Teodor Raț și au ridicat tot ce au aflat: grâu, slănină, casă etc. Le-au încărcat pe căruță și au dispărut. Dimineața în zori pagubașul văzându-și paguba, a înștiințat faptul la comandanțul postului de jandarmi din loc, plut. Traian Pop, care la moment a luat dispoziții pentru aflarea hoților. Înăsuși a plecat se afle ceva urme în cauza aceasta. În scurt timp a dat de urmă și a urmărit căruța până în comuna Bagin și a aflat pe hoț dormind mulțumit după isprava făcută, în persoana lui Kis Károly mașinist, pe care l-a escortat la Hidiș pentru al preda autorităților să și ia răspîntă cuvenită.

Sibloc. Teodor Otel.

*) Corespondența aceasta am primit-o abia acum. — Redacția.

FOISOARĂ

Ieri subjugăți — azi liberi.

Precum bătrâni! ne spun

Cu buni credință:

Viața noastră a fost

Lanț de suferință

Limba, legea strămoșască

O mie de ani,

Toate ne au fost sfâșiate

De dușmani.

Îmi bei greu lăcat și au pus

Să n-o cultivăm.

Limba noastră cea frumoasă

Morți numai o dăm!

Sfintele noastre altare

Loc de măngădere

Le-a prădat în multe rânduri

Cel dela putere.

Jugul când ne era greu

De atâta amar,

Protestam noi cu putere,

Dar înzădar..

Căci dușmanul crunt și tare

Când seamă luă,

Că noi vrem o libertate

In sânge ne 'ne:a,

Zicându-le »trădători«

La cet mai bunt românt,

Le stânge a lor viață

Barbarii de păgânt.

Cu toții să mulțumim

Celul Preainalt,

Unut singur Dumnezeu.

Celce ne-a lăsat,

Că răsărit și pentru noi

Soarele dreptății,

Sfânta zlă de sărbătoare,

Ziua libertății.

Liberăți suntem acumă

Frații Români!

Subjugăți am fos odată

De păgânt.

Acum ori niciodată

Să ne arătăm țără,

Acum într'o unire

Mărind România.

Acum noi să luptăm

Pentru a noastră țară,

Și viața să ne-o dăm

Pentru a noastră mămă!

Din stânta lor cenușe

Ne strigă bătrâni:

Să sărim cu toții

Să nu răbdăm păgânti,

Să ne calce țără

Cu jugul lor de ieri,

Români, Vă încredeți

In a voastre puteri.

Tuturor să strigăm,

Să se audă tare:

Să trăiască țara noastră,

România-Mare!

Grind-Cristur.

Teodor Rusu.

Răvaș politic.

Francezii
părăsesc Aradul.

Știm, că până acum orașul Arad era ocupat de trupe franceze și române. Comanda o avea generalul francez dl de Tournadre.

In zilele trecute dl general a convocat la dsa pe dnii Dr. Iustin Marșieu, prefectul orașului și a județului și colonel Stroe Belloiu, comandanțul Reg. 4 vânători și comandanțul garnizoanei Arad. Dl general de Tournadre a comunicat apoi ordinul (porunca) comandamentului suprem al armelor aliate din Orient, în urma căruia, administrația orașului Arad, trece pentru totdeauna în mâinile românilor.

După aceea dl general a spus următoarele:

„E o mare bucurie pentru mine, de a Vă comunica această știre și mă simt fericit de a vă da în mâinile Dvoasăre orașul Arad, văzând în faptul acesta una din principalele Dvoastre revindicări (cereri naționale satisfăcute (mulțumite).“

Dl prefect Marșieu a răspuns mulțumind și aducând elogii Franței, care ne este aliată și protecțoare.

Slovaci din Bichișciaba.

Slovaci din orașul Bichișciaba au jinut în 13 l. c. o mare adunare de protestare împotriva alipirei acestui jinut la Ungaria.

Adunarea a votat o hotărîre, prin care cere alipirea orașului Bichișciaba la România Mare. Dorința aceasta a lor o vor arăta-o într-un memoriu (scrisoare), pe care îl vor trimite conferinței de pace.

Slovaci aceștia nu voesc să rămână între hotarele Ungariei, cu nici un prej. Sunt sătui de domnia ungurească, căci o cunoșc bine din trecut.

Noul guvern maghiar-bolșevic.

Adunarea sovietelor ungurești care s'a jinut la sfârșitul lunei trecute a schimbat radical compoziția guvernului sovietist din Budapesta. Iată lista noului guvern unguresc: președinte Alexandru Ducsak, comisar pentru răsboi Szántó, pentru externe Bela Kun, pentru justiție Ágoston Péter, pentru ocrotiri sociale Guth, pentru instrucția publică Pogány, pentru consiliul economiei poporale cu rangul de comisari poporali Eugen Varga, George Nistor, Lengyel și Bajak. Cu fostul guvern a căzut dela conducerea armatei bolșeviste și Böhm Vilmos.

Impărțirea Turciei.

După vestile ce le avem dela Conferința de pace, Turcia se duce cu plutele ca și tovarășa ei Ungaria. Turcia va fi împărțită în chipul următor: Franța va căpăta Siria, iar Palestina, ca stat jidovesc, va fi dată Angliei. Italia primește o mare parte din Asia-Mică, iar Grecia Smirna și Aidin. Constantinopolul va rămâne sub suveranitate (putere) americană.

Iată și Turcia care să alăture ca prietenă credincioasă Germaniei și Austro-Ungariei, și va primi răsplata de care să învrednică.

Guvernul maghiar bolșevic.

Gazeta franceză „L'Information“ scrie, că Bela Kun a făcut toate pregăririle ca să poată fugi de cu vreme din Ungaria. La băncile din Italia și Elveția (Elveția) a depus sume mari de bani. Două mașini de sburat stau la indemana ca să poată porni în orice clipă. Asemenea mai mulți fruntași bolșevici din Budapesta fac pregătiri pentru ași lăua fălpășia. Mulți s-au mutat la Viena, sau și-au trimis familiile în Elveția.

Dela Resortul de Agricultură și Comerț, primim următoarea

Nr. 5980/C—919

Ordonanță.

Având în vedere calculațiunea Resorțului Industrial prețurile chibriturilor din fabrica Reitter le fixăm în următoarele:

I. La fabrică: 1 cutie chibrite Svediene 13 fileri, 1 cutie chibrite Rosasalon 21 fil.

II. La angrosiști (pentru revânzători): 1 cutie chibrite Svediene 16 fil., 1 cutie chibrite Rosasalon 25 fil.

III. La detaliști (pentru public): 1 cutie chibrite Svediene 20 fil., 1 cutie chibrite Rosasalon 30 fil.

Aceste prețuri intră în vigoare la 10 Iulie. Contravenienții vor fi urmăriți conform ordonanței Nr. 3850/C—919.

Pedepse binemeritate.

Pretorul Comandamentului Trupelor din Transilvania, în ședința dela 30 Iunie 1919, a condamnat pe indivizi mai jos notați, pentru diferite abateri după cum urmează:

1. Josef Goldman din Alba-Iulia, patru luni închisoare și 2000 lei amendă, pentru că a adresat cuvinte injurioase la adresa Românilor.

2. Ronek Robert din Zlatna, trei luni închisoare pentru port de uniformă militară.

3. Varo Imre din Cluj, trei luni închisoare pentru că a rostit cuvinte insultătoare la adresa armatei și țărei.

4. Szabo Iosef din Cluj, două luni închisoare, pentru răspândire de știri false.

5. Virgil Ticusanu din Bâtrina, două luni închisoare, pentru port de uniformă militară legal.

6. Josef Schwartz din București, patru luni închisoare, pentru că s'a găsit pentru a două oară călătorind fără acte.

7. Robert Ciriak din București, una lună închisoare, pentru că s'a găsit călătorind fără acte.

Pretorul Diviziei 6-a, în ședința de la 12, 19, 20 și 21 Iunie 1919, a condamnat pe indivizi mai jos notați, pentru diferite abateri, după cum urmează:

1. Ioszef Ferentz din Oradea-Mare, șase luni închisoare, pentru că a contravenit la Ordonața Nr. 25 a Comand. Tr. Tr.

2. Floriș Alb din Kővesfaketető, trei luni închisoare, pentru că a contravenit la Ordonața Nr. 7 a Diviziei 6-a.

3. Tomáš Istoc din Boiuș, una lună închisoare, pentru că a contravenit la Ordonața Nr. 25 al. I a Comand. Tr. Tr.

4. Alah Layos din Debrețin, una lună închisoare, pentru că a contravenit la Ordonața Nr. 7 a Diviziei 6.

5. Fodor Sandor din Debrețin una lună închisoare, pentru că a contravenit la Ordonața Nr. 7 a Div. 6-a.

6. Tobias Freund din Satmar, trei luni închisoare, pentru că a contravenit la Ordonața Nr. 7 a Div. 6-a.

7. Veisz Mar din Halmi, șase luni închisoare, pentru că a contravenit la Ordonața Nr. 7 a Div. 6-a.

8. Hosza Iosef, Horvath Gyula, Heves Iosef, Heveis Gyula, Petz Iosef, Virág Ferentz, Horvath Miklos, Horvath Geza, Weisman Iosef, toții din Oradea-Mare, pedepsiți două luni închisoare și 2000 lei amendă, pentru că a contravenit la Ordonața No. 7 a Div. 6-a.

17. Sandor Demeter din Oradea-Mare, una lună închisoare și 500 lei amendă, pentru că a contravenit la Ord. Nr. 7 a Div. 6-a.

18. Kraft Solomon din Debrețin, una lună închisoare, pentru că a contravenit la Ord. Nr. 7 a Div. 6-a.

Curtea Marțială a Diviziei I-a Vânători, în ședința de la 16 Iunie 1919, a condamnat pe ineivizi mai jos notați, pentru diferite abateri, după cum urmează:

1. Vidovenit Ianoș din Bichișciaba, patru luni închisoare pentru că a desarmat un soldat român.

2. Cicer Ianoș din Bichișciaba, una ună închisoare, pentru că a desarmat un soldat român.

Extras din ordonață

Nr. 21 și 25.

Comandamentul Trupelor din Transilvania ordonează, că

1) Vor fi considerați ca vinovați toți aceia, cari fără rea credință prin localuri publice, în gări, trenuri, în restaurații, pe străzi, vor vorbi sau vor discuta în ori ce chip știri, fie adevărate, fie închipuite sau își vor da părerile despre operațiunile de războiu, sau despre situație și mișcarea trupelor, precum și ceice vor critica poruncile date de autoritățile militare sau ori ce alte măsuri cu privire la armata română.

2) Ceice să vor face vinovați de una dintre poruncile de mai sus, să vor pedepsi de judecători militari cu închisoare până la un an și amendă până la 2 mii de Lei.

Când însă faptele de mai sus, să vor săvârși cu gând de spionaj sau trădare, pedepsele vor fi cu mult mai aspre, după legile de războiu.

APEL

către toate institutele financiare, societăți, însoțitori românești și către toți particularii, antreprenorii, negustorii, industriașii și proprietarii.

Subsisa Bancă centrală pentru industrie și comerț în Sibiu, în scopul de a da un avantaj mai mare exloatarilor și comerțului de lemn în special în legătură cu statul, în înțelegere cu „Solidaritatea”, „Albina” etc. și mai mulți reprezentanți de ai institutelor românești și particulari, ne luăm voie să vă convoca pentru înființare unei mari societăți românești pentru promovarea industriei și comerțului de lemn la o consfătuire pe ziua de Sâmbătă, în 2 August st. n. a. c. la orele 9 a. m. în sala comitatului în Brașov.

Un program mai detajat se va prezenta adunării la data de mai sus.

Având în vedere, că această adunare de consfătuire după desbaterea și acceptarea programului, ce i se va prezenta, mai ales că urgența constituire a societății este foarte necesară, se va transforma eventual imediat în adunarea constituantă, rugăm pe toți participanții să se prezinta astfel pregătiți, ca în caz de lipsă să poată deja să semneze acțiuni.

Pentru orientare dăm și un extras din program, unele puncte:

1. Societatea se înființează cu scop de a dezvolta și moderniza cât mai mult și rational exploatarea, în prima linie a lemnului statului, astfel ca și statul să fie cointeresat la roadele exploatarii.

2. Una din primele preoccupări ale acestei societăți este crearea de întreprinzători fie ca particulari, fie ca o-

cietăți, sau tovărășii și sprijinirea acestora cu toate mijloacele și mai ales de a le înlesni creditul numerar și material, scutindu-i de uzura și de desavantajele comerțului catenar.

Natural, că acești întreprinori pot fi și persoane, și societăți sau tovărășii de acelea, care sunt cointerestate ca membre la societatea mare.

3. Societatea se înființează deocamdată pentru întreg teritoriul de sub administrația Consiliului dirigent și după informațiile, ce le avem, capitalul societar ar fi să ajungă cifra de una sută milioane coroane.

4. Societatea își va începe activitatea preluând dela stat deocamdată toate scelele exploatari și stabilimente pentru lemnarea de lemn, care au devenit, sau vor deveni scadente, iar parte care erau manipulate de vechiul regim să regie proprie.

Dacă închirierarea participanților se va îngriji o comisiune.

Toți participanți se vor enunța înscrise telegrafice sau verbal la Banca centrală pentru industrie și comerț, în Sibiu cel mai târziu până la 26 Iulie st. n. a. c. Sosit la Brașov, fiecare participant își va afla locuința în lista de enartizare, care o găsește la portierul Hotelului Coroana din sirada porții.

Banca centrală pentru
industria și comerț.

Patru ani de zile am fost departe de nevastă și copii, cutreerând Galicia, Bucovina, Ucraina și Italia; echilibrul stării mele sufletești însă nu a fost atât de zdruncinat ca acumă.

După patru ani de pribegie, după patru ani de suferințe supraomenești, în sfârșit, m'Am reîntors la ai mei. Atunci mi am zis, că nu este putere omenească, care să mă mai constrângă, ca de nou să apere bățul pribegiei în mâna.

În cartea destinului meu însă a fost altceva scris. Păharul suferințelor mele nu se poate umplea; el este ca o lămpă perpetuă, care arde neîncetat.

Au venit Sârbii și de atunci Banatul plâng; Banatul nostru românesc plâng, cum nu a plâns niciodată, nici pe vremea păgânilor Turci.

În Banat acumă e o jale mare, plâng cu totii de o postrivă; plâng băieți și fetițe fragede ca florile, curate ca rouă; plâng fectorii și fetele mari, plâng bărbații și nevestele, plâng moșnegii și matroanele.

Asupra fănicului nostru Banat s'a lăsat o urgie, o furtună necruștoare de nimic.

Aceasta urgie, aceasta furtună, produce numai lacrime și blasfeme.

Aceasta urgie, aceasta furtună a produs atâta rane, a secerat atâta jerife nevinovate, cari cer, cari pretind răzbunare.

Nici somnul de veci al morților noștri nu e linștit. Si morții noștri cer, pretind răzbunare.

Un popor care nu iartă, care răsbună crimele, banditismele sevărșite în contra lui, dovedește, că este un popor conștiu de de chiemarea și datorințele sale, dovedește că el trăește și că vrea să trăiască.

Români dela Nistru până la Tisa! Banatul plâng! În Banat lacrimele ziva și noaptea izvoresc din ochii băieților, fetițelor, fectorilor, fetelor mari, bărbaților, nevestelor, moșnegilor și matroanelor, cari au aceiași credință, aceiași lege strămoșescă, cari vorbesc aceiași dulce limbă românească! În Banat e jale, e jale nespus de mare.

Fănicul nostru Banat românesc e încătușat, e înconjurat de baionetele furate, în mod hoșec, de către niște oameni-fiară ce se numesc sărbi.

În carte istoriei neamului românesc sunt multe pagini scrise cu litere de sânge și aur.

De ce să nu înbogăşim încă cu o pagină aceasta carte!

Zilele, săptămânile, una după alta se scurg în marea veșnicie și eu nu primesc nici o știre nici o veste de acasă.

Un gând mă muncește neîncetat: ce îmi face nevasta și copilașii în iadul acela în care se află?

Zadănic firul minții mele voește să străbată în marea necunoscutului, ce mă impresionează, ce mă ține legat ca în o cămașă de forță.

Văd în jurul meu oameni fericiti, oameni veseli, cu față surizătoare, iar eu rătăcesc ca o nălucă de ici colo...

Frumos.

Pentru Bănat și Crișana.

La Târgu-Jiu s'a ținut o mare adunare, în care a luat parte și „Frăția de cruce” din Cluj. Au vorbit dnii Dr. Amos Frâncu din Cluj, Dr. Mortin, Tabărăescu, Dr. Hasnaș, dna Docan, doșoara Pop, țiranul Munteanu din Teiuș și muncitorii Achim Zamore și Fodor din Petroșeni. S'a adus o hotărâre energetică pentru unirea Bănatului și a Crișanei.

Din lumea bolșevicilor.

Infrângerea bolșevicilor.

Agenția Reuter aduce știrea că trupele voluntare ale generalului Denikin au ocupat orașele Țarițu, Ekataterinoslav și Harkov. Desorganizarea trupelor bolșeviste este din zi în zi mai evidentă. Ocuparea completă a Creneei este chestie de câteva zile. Cazacii din ținutul Donului au dat trupelor bolșeviste lovitură groaznice. Cazacii de Koubau înaintează spre est.

Nemulțumirea muncitorilor de Bela Kun.

„Népszava” scrie că între muncitorime se lătește tot mai tare nemulțumirea față de Bela Kun. Îndeosebi socialdemocrații pretendă să părăsească comuniștii guvernul fiind neputincioși. În general se crede că nu peste mult va sosi sfârșitul comunismului.

Din însemnările unui refugiat bănățean.

— Gânduri care lasă urme. —

Am plecat, ori mai bine zis am fugit de acasă, cu inima sășiată de ourere.

Aceasă s'a întâmplat cu o grabă aşa de mare, că în acele clipe nici nu mi-am putut da bine seamă că e bine ori rău ce fac?

De atunci sună vre-o două luni și eu și acumă văd lacrimele ce izvorau din ochii nevestei mele; îi văd durerea, aceia nemărginită durere, înspărtită pe față ei transformată, desfigurată. Tot astfel văd și pe cei patru copilași ai mei; doi dintre cetățeni mai mărișori, cu ochii înlácrămași, iar ceialalți doi, cetățeni micuși, uitându-se neînțeleptori, când la mine, când la mama lor.

Trăsura s'a pus în mișcare; când am ajuns la un colț de stradă, involuntar mi-am întors capul. Nevesta mea sta locului, nemăscăță, ca o statuă, cu privirea așintită la trăsura ce se depărta și încunjurată de cei patru copilași.

In acel moment am voit să sar jos din trăsură, o forță neînțeleasă, o mână nevăzută însă m'a reținut.

In cursul răboiului am fost părășit de multe dureri și suferințe, atunci de câte ori nu mi-am zis, că păharul suferințelor meje s'a umplut. M'am înșelat. Desinul omului e atât de misterios, de complicat, că firul minții lui făcând orișice sfiorjări nu poate pătrunde în toate tainele ce el cuprinde ascunde.

Stiri diferite.

— M. S. Regina însoțită de Ministrul de răsboi a vizitat prinzerii basarabeni și ardeleni săși din Germanie și le-a împărțit daruri.

— M. S. Regina care a vizitat locațile dela frontul Siret și câteva comune din jud. Buzău s'a întors în Capitală.

— Dr Iuliu Maniu, președintele Consiliului Dirigent s'a întors Marți dimineața dela București.

— Noul Mitropolit, pă. Dr. Vasile Suciu a plecat Luni noaptea spre Marți cu simplonul peste Triest la Viena la Nuntul Papal, pentru depunerea jurământului.

— Ziarul „Dacia” din București aduce vestea, că în America se va ține un mare congres bisericesc, la care a fost invitat și les parte și biserică din România. Va merge o delegație în frunte cu episcopul Dr. Miron Cristea.

— Zilele trecute a fost înscrisă între advocații din Iași doamna Elena Pop, cea dintâi femeie-advocat în baroul dela Iași.

Repatrierea maghiarilor și germanilor.

Trenul special care va transporta la Budapesta pe acei maghiari voesc să se repartizeze în Ungaria pleacă din Sibiu peste cel mult două-trei zile. Acest tren va avea următorul itinerar: Sibiu - Teiuș, Arad, Seghedin, Budapesta. Aceasta se aduce la cunoștință celor interesați, cari vor avea să se anunță în Sibiu la biroul repatrierii (Resortul interneelor) iar cei din provincii la prefectura respectivă, spre a-și primi documentele.

Primul tren care va transporta la Viena pe cetățenii austrieci și germani pleacă din Sibiu la 22 Iulie și nu în 18 Iulie cum s'a publicat. Cu acest tren condus de dl căpitan Virgil Voina (secția Organizare). Asigurându-se acestui tren cantitatea necesară de cărbuni, cărătorii n'au să plătescă nici un fel de taxă. Ei trebuie să se adreseze însă la dl căpitan Voina pentru a obține permisele necesare pentru transportarea alimentelor.

Bolșevicii — creștini.

Am fost scris în alt număr al gazetel nostră, că contra revoluționarii au ocupat Kalocsa, scaunul mitropolitan de dincolo de Dunăre. Albit prinseseră pe un agitator înverșunat și săngeros (bolșevic), cu numele Csupo Imre, care cu o zi mai nașteț ținuse o cuvântare plină de ură la adresa bisericii și a lui Dumnezeu. Albi la tribunalul improvizat în față casei orașului, sub cerul liber, l'au judecat și condamnat la moarte. Atunci ateu (celce nu crede în Dumnezeu) roșu se rugă:

— În numele lui Dumnezeu, vă rog, iertați-mă!

— Pă! cum, totuși există Dumnezeu? Declară-te este sau nu este Dumnezeu?

— Este, răspunse Csupo.

Trei soldați cu trei gloațe bine îndreptate, îl culcară apoi la pământ.

Cum aceste sunt silnicele epizoade din viață înplinitoare noastră de ori, la câțiva pași depărțare, de unde armata română

stă vîtează, hotărâtă, nezdruncunată în credință ei de a ști că apără în central Europei linștea populațiunilor de ororilor bolșevice. Si mai apără cultura și credința creștină.

Informații

Procesul Apáthy. Mercuri, 16 Iulie s'a început la Curtea marțială din Sibiu desbatere procesul intentat fostului profesor și rector a Universității din Cluj, Apáthy István, acuzat pentru adunare de armată împotriva autorităților românești, pentru îndemn la nesupunere și organizare de comploturi și atacuri împotriva armatei române. Președintele Curții marțiale este dl colonel Moruzii, apărător dl advacat C. Bucșan. Pe când punem gazeta sub tipar, se ascultă o mulțime de martori. Procesul va ține cîteva zile. În urmă vîtor vom scrie mai pe larg despre acest proces.

Lupte între poloni și bolșevici. Contraștrîrile tedențioase, ce au fost răspândite, trupele poloneze continuă în Lituanie și Rusia albă operațiunile împotriva bolșevicilor împreștiind două brigăde de bolșevici, cari se retrag spre Est, abandonând peste 800 de prizonieri, 8 tunuri, 20 mitraliere și o cantitate considerabilă de material de răsboiu.

Arădanca. În Arad s'a hotărât înființarea unui societățि comercială și industrială cu numele „Arădanca”.

Relațiile între catolici și ortodoxi în Serbia. În palatul mitropolitului sărbesc a avut loc întâlnirea o consfătuire între preotul catolic și ortodox din Belgrad în vederea căutării modalităților unei apropiere mai strânsă între cele două biserici.

Colectă de rufe. Prin colectă facută în orașul nostru, s'a adunat pentru armata română și s'a putut preda administrației militare 1672 garnituri complete (1 cămașă, 1 șmeiană, 1 ștergar, 1 batista și 1 perechă cărpe de picioare) precum și încă cîteva rufe de corp. La lipsa mare de rufe din prezent, rezultatul acestei colecte e o frumoasă dovadă pentru voința de jertfă a populației orașene. Toți locuitorii orașului nostru, fără deosebire de naționalitate și religie au participat la colectă cu zel patriotic. Magistratul aduce mulțumiri și recunoștință întregiei populații, care a dat rufe, precum și acelor, cari au ajutat la colectă. Magistratul.

Obrăznicia ungurilor. Ungurii din Cluj caută se demonstreze cu orice chip împotriva ideii de stat român. Mai nou în chip cîsternativ toate unguroaicile (doamne și domnișoare) au început să poarte costume naționale împrechind culorile în aşa fel, ca ele să dea tricolorul național maghiar. Comandamentul din Cluj aflând de demonstrația asta, a dat o ordonanță, prin care restrînge portul național cu scop demonstrativ. Cu toate acestea, Dumineacă, domnișoarele unguroaicile au sărit în grupuri mult mai mari, ca altădată, în costume naționale cu scopul de a demonstra. Urmare a fost, că patrulele au arăstat 40 de domnișoare.

Gazeta „Minerul”. La Sibiu apare de 2 ori pe lună o nouă gazetă sub titlu „Minerul”. Gazeta este organul minelor și topitorilor din Ardeal. Cu același text gazeta apare și în limba maghiară.

Cutremur de pământ. În nordul Transilvaniei a fost în zilele din urmă un mare cutremur de pământ. Tinuturi întregi au rămas puști și mil de oameni fără locuință. Cutremuri grozave în tinutul Mecelău au mai fost în anii 1542, 1597, 1611, 1762, 1835, 1843, 1864 și 1895.

Soartea Impăratului Wilhelm. Ziarul „Times” scrie că probabil exkaiserul Wilhelm nu va fi condamnat la moarte, ci va fi deportat (trimis) pe o insulă sau în California unde va rămâne expulzat totă viața.

Aviz pentru Invalidi. Resortul ocrotitorilor sociale aduce la cunoștință, că invalidii cari sunt apti pentru agricultură (lucrarea pământului) și serviciu silvan (de pădure) și cari doresc asemenea posturi, să adreseze rugările referitoare susnumitului resort, indicând felul neputinței (invaliditatei), starea de avere, etate, precum și numărul și etatea membrilor de familie. Acei invalidi, cari au nevoie de un tratament special de vindecare, se primesc gratuit în institutul terapeutic din Cluj. Magistratul.

Distribuire (împărțire) de făină la debitanți. Joi 17 I. c. numai înainte de amiază. Porția de persoană e 1 kg. făină de grâu. Magistratul.

Asignații (asemnări) de zahăr pentru bolnavi. se emit numai Marți și Vineri, de la 8—12 ore a. m. la biroul comunal de alimentare. Magistratul.

Publicație. Tribunalul Sibiu face cunoscut, că doamna Bán Lajos născ. Márk Gizela, locuitoare în Sibiu, conform art. 733, alineatul 3 din 1911 referitor petiției făcute în privința acuzației că este dispărut și după confirmări cari corespund adevărului din bătaia dela Luchovace și căzut pe câmpul de luptă în ziua de 22 Iunie 1915. Bán Lajos a locuit în Sibiu. Dl Dr. Larcher Carol, advacat, a făcut explicație de moarte cu zile de asăz. Acei cari știe date precise asupra vieții numitului, sunt rugați, și face cunoscut Tribunalului, ca alimentarea din ziua de astăzi după 6 luni socotit, numitul va fi declarat ca mort, ce va fi publicat în Gazeta oficială, „Deutschs Tageblatt” și „Foala Poporului”. Dr. Carol Müller, primar.

Sinodul Arhidiecezei ortodoxe. În ziua de 29 Iulie se întrunește la Sibiu Sinodul Arhidiecezei ortodoxe, pentru alegerea unui concistor al bisericii.

Apel pentru candidare. La domnia săsească a celor șapte judecători (sächsischen Siebenrichterherrschaft) e vacanță postul unui forestier (inspector silvic), a cărui leașă se ridică în total la 9000 Cor. din care sumă însă o parte sunt numai adausale aprobate pe timpul de scumpete. Candidații trebuie să posedă limba germană și română și să fie absolvenți a unui examen în brașa forestieră silvică. Se cere că numiști să se prezinte personal și să dovedească cu atestat (certificat) medical, cum că sunt pe deplin apti pentru serviciul de munte. Cerile împreună cu actele cerute se vor înainta până în 31 Iulie a. c. Biroul central al universității săsești. (es) Walbaum.

Bandele bulgare. La scurte intervale bande bulgare organizate, conduse de ofițeri bulgari atacă satele din Cadrilater, săptămâni crime nenumărate și terorizând în continuu populaționea. În contra acestor uneltri ale guvernului din Sofia, guvernul român a cerut Conferenței să se facă intervenții grabnice și serioase pentru a bandele bulgare să nu mai comită agresiuni la frontierele române. Pe de altă parte, s-au luat măsuri la granițele noastre pentru prevenirea unor noi agresiuni.

Tren direct între Sibiu și Alba-Iulia. Cu data de 15 Iulie a. c. trenul de persoane Nr. 5803, care pleacă din Sibiu la ora 4 p. m. către Vîntul de Jos, va circula până la Alba-Iulia și anume sosete seara la 7.50 la Vîntul de Jos de unde va continua la 8.35 seara. În direcția contrară va pleca din Alba-Iulia la orele 4.09 dim. un tren de persoane, care va sosii la Vîntul de Jos la orele 4.34 dim. continuându-se drumul sub Nr. 5302/a ca și până acum la orele 4.40 dim. sosind la Sibiu la orele 5.10 dim.

Aviz. Toți învățătorii români din jud. Târnava Mică sunt poftiți la adunarea de constituire a secției județene, ce se va ține la Sâmbătă, în 2 August c. la 3 ore d. a. În sala festivă a caselor județene din D. Sânmartin. Darloc, la 10 Iulie 1919.

Ioan Langa, învățător.

Publicație de licitație.

Dreptul de vânzat pe 1 Aug. 1919 până în 31 Iulie 1925 se deschide în 27 Iulie d. a. la 3 ore. Prețul strigării 500 cor. anual. Vadul 50 cor. Condițiunile au la dispoziție spre vederea publică în oarele oficiose în cancelaria comunala.

Marpod, în 1 Iulie 1919

Primăria Comunală.

Publicare.

Comuna Altina esarcadează în 27 Iulie 1919 d. a. la 3 ore în licitație publică dreptul de vânzat pe timpul din 15 August 1919 până în 31 Mai 1924. Prețul de strigare 300 cor., Vadul 10%. Condițiunile mai detaliate să pot vedea în carcelaria comunala.

Altina, la 9 Iulie 1919.

Primăria Comunală.

Publicație de licitație.

Comuna Gârbova dă în arăndă, prin licitație publică verbală, crâșma comunala de sub Nr. 111 în ziua de 20 Iulie la 3 ore după amiază, pe timpul dela 1 August 1919 până 31 Decembrie 1920. Asupra condițiunilor de licitație dă primăria deslușiile necezare.

Gârbova, la 8 Iulie 1919.

Primăria Comunală.

Ferari, Rotari, Lemnari, curări și vărsători se caută la Carl Weindel, filii, Sibiu. Acolo se primește și învățători (ucenicici).

Prelucrarea poștelui din Arad. Dl Dr. Victor Pocol primconsilier de postă împărțit la direcția din Arad, a instituit autoritatea românească la Arad, așa că poșta de acolo a ajuns sub conducere românească. Fișește directorul ungur Stefan Balogh a protestat, dar a declarat, că slujbașii unguri dela postă vor face declarația ce li-se cere din partea românilor. Așa să și întâmplat. Pentru a să avem destul funcționari de postă, se va deschide la începutul lunei viitoare un curs (școală) de postă și telegraf la Oradea-Maré. În curând se vor putea trimite bani prin postă și din Arad.

Publicație. Se aduce la cunoștință generală că cu începere de azi (6 Iulie c.) va circula zilnic între Sibiu—T. Roșu—Câineni cu legătură zilnică în direcțile București—Vericolorova—Cărăbie etc. următoarele trenuri de persoane: Trenul 6104a plecă din Sibiu zilnic la ora 23 (seara 11) Trenul 6103 sosete la Sibiu 10.30. Șeful stației Sibiu.

Inscrierile la licee (gimnaziu). Reșortul Cultelor și instrucțiunii publice ne comunică următoarele. Se aduce la cunoștință publică, că inscrierile pentru anul școlar viitor la liceele de băieți și fete preluate și susținute de statul român vor avea loc din 1—15 August a. c. Părinții și îngrijitorii sunt invitați să se prezinte

cu băieții la direcția liceelor respective, la săptămâna de judecătore. Toate gazetele sunt rugate a reproduce acest comunicat.

Aviz. Se atrage atenția publicului călător că înștiințările oficiale fixate în gară, prin vagoane etc. se publică în folosul tuturor călătorilor, deci e contra interesului public ale depărta (rupe) după cum se înțâmplat adeseori Magistratul.

Inștiințare. Deoarece, conform ord. Consiliului Dirigent, urmează a se face o listă despre toți nebunii (smintișii), idioți, epilepticii și ologii, Dni medici, cari practică astăzi provocă a aduce la cunoștința magistratului până în 31 Iulie a. c. pacienții (bolnavii) lor din categoriile de mai sus (numele, adresa, felul boalei, numele îngrijitorului). Magistratul.

Aviz. În piață de vîte din Oradea-Mare, s'a pierdut un vîtel alb de 2 ani în valoare de 2400 Cor. Înștiință referitoare se pot face la Poliția de stat de alci. Poliția orașului.

Cinematograful orașului, tot la 2 zile program nou și ales.

Redactor responsabil: Nicolae Bratu
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”
Cenzurat de: Bratu.

De vânzare!

Una trăsură mare cu cobără de pele pentru 2 cai. Una trăsură mai mică cu cobără de pele pentru 2 cai. Una căruță pentru 2 cai. Una păreche hamuri. Una cassă de fer pentru bani cu două uși. Două pompe de tras apă cu vîntile. Una fundă de circa 50 cm. lungă și 4 cm. grosă. Una mie ciogârme hârtie maculatură.

Ioan Belea, comerciant Bălța, lângă Deva.

O crâșmă

În Săcel a lui Wenzel Hofmann se vinde în licitație publică în 27 Iulie a. c. la 3 ore d. m. Condițiunile mai deosebite se pot afla în cancelaria comunala Daniel Wolf, proprietar.

Săcel, poșta Săliște.

Se cumpără

2 tauri, să albă etatea dela 18 luni în sus. Cine are de vânzare să înștiințeze primăria Comunală din Apoldul de Jos, jud. Sibiu.

De vânzare

1 mioră cu motor de olei brut și 2 mașini de trezorat: una cu benzina și cealaltă cu olei brut. Cumpărătorii să se adreseze la Florian Pavel în Bălcaciu (Bolcák) Nr. 37, jud. Târnava mică.

Un mașinist

sau mecanic cine caută pentru mașină de imblătit, care merge cu aburi, să se adreseze la Ioan Bârzan, mașinist diplomat la oră și ce fel de mașini. Mediaș, Str. Morii Nr. 2 și 3, jud. Târnava mare.

Un băiat

prințeput și cu creștere bună, în etate de 14 ani, se primește să învețe tipografia. A se adresa la tipografia „Foaia Poporului” în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12.

O bicicletă

de dame se află în vânzare. A se adresa la „Foaia Poporului” Sibiu, strada Măcelarilor No. 12.

Cine știe ceva?

— Despre Vasile Dolcan, gefreiter fost pe la Tirol, pe câmpul de luptă și la Clungarelo pe munte, de unde a ajuns în spital în Vegină și dispărut de acolo în Vinerea Mare anul 1918. Cine are vre-o stire unde se află este rugat a înștiința pe Ana Dolcan, în comuna Sebeșul de sus, jud. Sibiu.

— Ioan Săcărea din Tălmăcel, n. sc., în 1895, a servit la reg. Inf. 31, comp. 15, poșta 298. Din anul 1916 când a fost la Italia, nu se mai știe nimic de el. Dacă cineva are stiri despre dânsul este rugat a scrie mamăi sale Maria Săcărea în Tălmăcel Nr. 310, județul Sibiu.

— Despre Constantin Vasile din Jina, a servit la regimentul 23 de honvezi și a dispărut de pe frontul Italiei în toamna anului 1918. Cine are vre-o stire unde se află dânsul, bineveiasă și înștiință pe fratele său Nico și Vasile din Jina Nr. 725, poșta Poiana, județul Sibiu.

Cine știe ceva?

— Despre Dumitru Ciocan din Boarta, gefreiter la Saniteți, Reg. de honvezi 24, comp. 3, fost pe frontul Italiei până în 15 Iunie 1918 când a dispărut la 10 oare. Este rugat a înștiința pe tatăl său Maxim Ciocan din Boarta, poșta Șelcămare, jud. Târnava-mare.

— Despre Ioan Hodoș, gefreiter a servit la Reg. 3/31 de Infanterie, ca ajutor la Saniteți, fost pe câmpul de luptă la Bucovina poști Nr. 368. Din anii 1916 Noemvrile 28 nu mai scrie. Cine știe ceva despre dânsul este rugat a înștiința pe tatăl său Nicolae Hodoș din comuna Aciliu, poșta Șăliște, județul Sibiu.

— Oprea Capătă-Nalță, soldat în Reg. 23 de honvezi Comp 2, a dispărut de pe frontul Galilei în 15 Octombrie anul 1914. Cine știe ceva despre dânsul este rugat a înștiința pe Ana Capătă în Reșină Nr. 455, județul Sibiu.

— Nicolae Crăciun Popa din Orlat, a servit la Regimentul 31, Compania 3, pe frontul Galilei, în anul 1914 de când îl s-a pierdut urma. Este rugat cel ce știe ceva despre dânsul, să înștiințeze pe sora sa Maria George Albu în Orlat Nr. 329, județul Sibiu.

Căsătorie!

Doresc a mă căsători cu un domn cult, etatea dela 40 ani în sus. Independență și împărtășire actuală a vieței male voiesc și mi o păstra și în viitor. Laolaltă și totuși despărțiti! Fiecare cu cassa sa. Nu sunt avizată la nimic. Scrisorile sănt a se adresa la administrația „Foaia Poporului” sub titlu „Idealism și Nobilită” până la 31 Iulie.